

Selskabets Stiftelse. Omvendt kan en Successivstiftelse i den ovenfor angivne Forstand ske derved, at fem eller et andet i den paagældende Lov til Aktieselskabers Stiftelse fordret Antal Personer vedtage at stifte Selskabet og derefter indbyde en snæver Kreds af Forretningsvenner, Slægtninge eller lignende Personer til at tage nogle Aktier i Selskabet. Den almindelige Sondring skyldes altsaa en for vid Generalisation paa Grundlag af de almindeligst forekommende Tilfælde, som ved den samtidige Stiftelse unægtelig ville være saadanne, i hvilke Kredsen af Aktietegnere er begrænset til faa, hinanden nærstaaende Personer, og ved den successive Stiftelse saadanne, i hvilke Kredsen ikke er paa denne Maade begrænset. Men, idet Lovenes Stiftelsesregler ved en saadan Generalisation lægge Vægten paa den formelle Distinktion mellem, om Stiftelsen sker ved en samtidig Overtagelse af alle Aktier (eventuelt med Stiftelsesansvar for alle Aktietegnerne) eller ved en successiv Aktietegning, i Stedet for at bygge umiddelbart paa den praktiske Forskel mellem de forskellige Tilfælde, der fører til Kravet om en forskellig retlig Behandling, give disse Regler dem, der ville øve Misbrug, en direkte Anvisning til at omgaa Lovenes Formaal ved at benytte Formen af en Simultanstiftelse i Tilfælde, hvor de faktiske Forudsætninger netop kræve Anvendelse af de strengere Regler om Successivstiftelse. Omvendt lægges der ogsaa derved generende Baand, som ikke ere paakrævede af Forholdets Natur, paa Stiftelsen i saadanne Tilfælde, hvor Kredsen af Medlemmer er begrænset paa den ovenfor angivne Maade, men hvor Stiftelsen af en eller anden Grund ikke kan ske samtidig eller med Paatagelse af Stifteransvar for alle Deltagere.

Man har ogsaa andetsteds haft Følelsen af, at den almindelig fulgte Distinktion ikke førte til fuldt tilfredsstillende Resultater, og til en vis Grad søgt at afværge den første af de ovennævnte Konsekvenser, men, saa vidt ses, uden egentligt Held. Dette er saaledes Tilfældet med den ungarske Handelslov (§ 150), der fordrer Offentliggørelse af Prospekt i alle Tilfælde, medens dette Krav ellers i de fleste Love er indskrænket til Successivstiftelsen. Naturligvis kan denne Ordning gennemføres saaledes, at den giver en ret virksom Garanti, men den bliver da paa den anden Side for vidtgaende. Naar en ganske privat Kreds, f. Eks. Arvingerne af en større Forretning, som de ikke ønske at fortsætte med personligt Ansvar, fordi der findes Kvinder og Børn imellem dem, eller en ældre Mand af Hensyn til sine Arvinger vil benytte Formen af Aktieselskab til Forretningens Fortsættelse, synes det unaturligt og kan være generende, at Offentligheden ubetinget skal indblandes deri ved Selskabets Stiftelse. Den nævnte Vej har det norske Udkast da ogsaa forkastet og søgt Hjælpemidlet paa anden Maade. Det norske Udkast giver Stifterne frit Valg mellem Simultanstiftelsen og Successivstiftelsen og fordrer i Lighed med de andre Love kun Offentliggørelse af Prospekt ved den sidste. Men for at lægge en Dæmper paa mulige Tilbøjeligheder til at misbruge Simultanstiftelsen, hvorved offentligt Prospekt undgaas, i Tilfælde, hvor det netop er Meningen hurtigst muligt at faa Aktierne ud blandt Publikum, opstiller det nævnte Udkast i dets § 23 den Regel, at Overdragelse af Aktie i et Selskab, som er stiftet efter Reglerne for Simultanstiftelse, ikke er bindende for Erhververen, dersom den sker inden to Aar fra den første Offentliggørelse af Registreringen. Bortset fra, hvad der kan indvendes mod Beskaffenheden af det saaledes foreslaaede Middel, hvorom nedenfor, maa det indrømmes, at en saadan Ordning vel giver en vis Garanti mod det Misbrug, der bestaar i hurtig at sprede Aktierne i et Selskab, der er stiftet i det skjulte og derved har unddraget sig Kritik. Men den værner ikke mod Omgaaelser af Lovens Formaal ad den ovenfor antydede Vej: at benytte selve